

Levente ragaszkodott hozzá

Beszélgetés Lezsák Sándorral, az Atilla szövegírójával

Rohammunkában, hajnalban ugyan tartanak az Atilla, az isteni kardja próbái a Margit-szigeti Szabadtéri Színpadon. Egy nap van még a bemutató előtt. A délutáni hőségben berendezés, napszemüveges sztárok keresik helyüket a rendező utasítására szerint, a bejáratnál "diszketlovak" tűrik békésen az oda-oda terelgetést. Lezsák Sándorral, a rockopera verseinek írójával beszélgettünk.

- Ön sérelmezi, hogy újabban csak politikusként szerepel a nyilvánosság előtt. A rendszerváltás óta mit írt az Atillán kívül?

- Soha nem sérelmeztem. Együtt van bennem a politikus, az író, a tanár, a családapa. A különböző helyzetekben keresi az ember a cselekvésmódokat a családban, az osztályteremben, a közéletben. Az elmúlt öt esztendőben is írtam egy kötetnyi verset és egy drámát. Ezeket nem adtam ki a kezemből.

- Mi ennek az oka?

- Csak zavart okozott volna.

- Nem fáj önnek, hogy írói munkássága háttérbe szorul? Miért hagyja, hogy elsodorja a közélet? Lesz-e ez a rockopera akkora siker, mint az István, a király?

- Az István a király egyszeri és megismételhetetlen csoda, és a csodákat nem szabad összehasonlítani. Ez egy más történelmi léthelyzet. Egy nagy kihívás. Nekem egyébként nagy csodás, hogy a rendszerváltás

után nem kerültek elő remekművek az íróasztalokból. Az azóta eltelt négy-öt esztendő nem sikerült irodalmilag feldolgozni. Elsodorja az embert a közélet, és nincs idő feldolgozni a történeteket.

- Az ön neve az Atilla verseinek szerzőjeként csak májusban került nyilvánosságra. Miért?

- Szörényi Levente kívánsága volt. Egyetértettünk abban, hogy ne tegyük ki magunkat különböző megjegyzéseknek. Ami csodálatos, hogy működött ez a titoktartás. December végétől éjszakánként rádiótelefonon néha minden szót megbeszéltünk Leventével. Több mint száz dalt komponáltunk. Ezt megelőzte egy hosszú anyaggyűjtési folyamat. Húzódoztam a munka elvállalásától, mert bennem a Szörényi-Bródy szerzőpáros - mítosz. De Levente ragaszkodott hozzám.

- Elégedett a versekkel? Helyük lesz az életművében?

- Nem tudtam különbséget tenni, hogy most én dalszöveget vagy verset írok. A zene előhívott belőlem gondolatokat, szavakat.

- Mi a véleménye Szörényi Levente hipotéziséről, hogy az úgynevezett európai gondolat - egy, az óceántól legalább az Urálig egységes kulturális és gazdasági együttműködés - csírája már Atilla idejében létezett?

- Egyetérték vele. Minél job-

ban belemerültünk Nemeskürty tanár úrral a beszélgetésekbe, annál inkább kirajzolódott, hogy a hun birodalomban a törvények soha nem bántottak idegent; befogadó törvények voltak. A birodalom népei megőrizték kultúrájukat. Európa a változások korában volt, megteremthető lett volna, amit ma úgy nevezünk: egységes Európa. A fellendülés helyett azonban a megosztottság, az acsarkodás, az egyházak szétválása következett.

- A barbár hódító képét megkísérlik átrajzolni a zseniális birodalomszervező államférfiára?

- Ezt nálunk végzik el utoljára. Németországban és az USA-ban tanulmánykötetek szakítanak a másfél évezredes képpel.

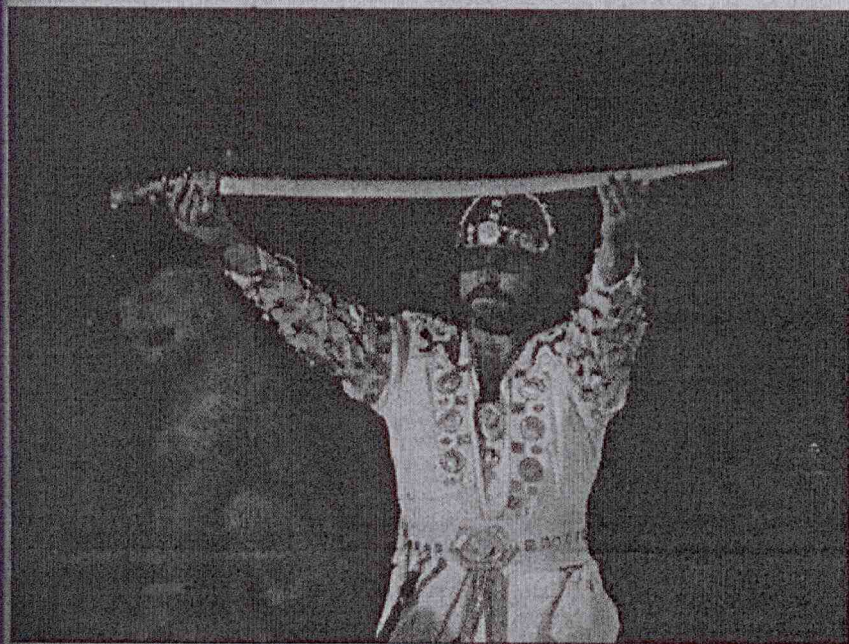
- Várható-e az Atillától, hogy az Istvánhoz hasonlóan érzelmi szinten beleszóljon azokba a folyamatokba, amelyek nálunk és körülöttünk történnek?

- Az Atilla-mítosz kitörölhetetlen a magyarság tudatából. Itt most a szélsőségesek csalódní fognak. Mármint azok, akik választási propagandát várnak az Atillától. A szélsőbal vagy a szélsőjobb részéről majd keresnek olyan részleteket, amelyek felhasználhatók egy egészséges közérzet ellen. De ismétlem: csalódní fognak.

- Megerősíti-e a rockopera a hun-magyar rokonság mítosztát? - Elindul egy közös gondolkodás. Könyvek jelennek meg, cikkek foglalkoznak majd vele, és ez még csak a kezdet. És remélem, hogy nem valamiféle mögöttes szándékot keresnek, nem azzal foglalkoznak majd, hogy mibe kerül, hanem a tényeket kutatják. Fölfedezünk egy korszakot.

- Sokféle találgatás jelent már meg a sajtóban a produkció hatalmas költségeiről. Végül is mennyibe kerül a produkció?

- Nézze, a Lakitelek Alapítvány nem szponzorálja a produkciót. A gázsikat sem ismerem. Hogy mennyi lesz az én tiszteletdíjam, ezt Bródy Jánostól kellene megkérdezni. Ő már volt hasonló helyzetben.

Atilla: Vikidál Gyula

KANYÓ BÉLA FELVÉTELE

Sós B. Péter